

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

ОЛИМПИАДА „ЗНАМ И МОГА” ЗА IV КЛАС общински кръг - 2013 г.

ТЕМА: КНИГАТА ГОВОРИ

Мило дете,
Добре дошло на общинския кръг на олимпиадата „Знам и мога”.
Подготвили сме за теб **12** интересни задачи.
Прочети внимателно условието на всяка от тях.
Приятна работа!

Задача 1.

За тържество четвъртокласници решили да драматизират народна приказка.
Прочети текста, който избрали.

Тръгнал лъвът гордо между зверовете горски.

- От мене по-голям юнак няма на земята! – провикнал се той.

- Не се хвали – обадила се една стара куца мечка, която била пострадала от дърварската секира, – има и от тебе по-голям юнак.

Лъвът скокнал и се озъбил:

- Кой може да е по-голям юнак от мене?

- Човекът – отговорила мечката.

- Къде е той? Искам да го срещна и да премеря силите си с него – изревал лъвът.

- Иди в полето – там ще го намериш.

Излязъл лъвът от гората и тръгнал през нивите. В една ливада видял да пасе кон, спънат с железни вериги. Приближил се до него и се провикнал:

- Кой те върза с тая верига?

- Човекът! – отвърнал кротко конят. – Той ми е господар!

- Къде е човекът?

- Преди малко отиде в гората за дърва.

Лъвът се обърнал и тръгнал обратно към гората. На една поляна видял кола с дърва, а пред колата – два големи черни бивола.

- Кого чакате тука?

- Човека чакаме да дойде и да ни впрегне в колата, че да му откараме дървата.

- Къде е човекът?

- Ей го там хе-е, на поляната, зад ония дървета – копае яма, за да падат в нея зверовете горски.

Лъвът се упътил към човека. Човекът в това време тъкмо засипвал ямата отгоре с шума. Страшният лъв изръмжал зад него. Човекът трепнал, обърнал се и изтръпнал от страх. Озърнал се наоколо за помощ – нямало нийде (никъде) никого. В главата му се мярнала мисъл: „Със сила не мога да надвия това страшилище, но ще опитам с ум.“

- Защо си дошъл при мене? – попитал човекът.

- Разправят за теб, че си юнак над юнаците. Дошъл съм да си премерим силите – отвърнал лъвът.

Решили да се надскачат. Човекът се отдалечил десетина крачки от ямата, засилил се и скочил тъкмо пред нея. Отбелязал мястото с камък.

Лъвът се отдалечил двайсетина крачки, засилил се и нали е по-пъргав от човека, надскочил го, но бухнал право в дълбоката яма.

А) В театралната програма запиши заглавието на пиесата и героите, които ще изпълняват главни роли.

Б) В първия епизод открий и подчертай думите на лъва, без които не може да бъде разказана случката.

В) Отбележи с ✓ в коя пословица се открива поука на приказката.

Ако не знаеш, няма да можеш.

Не вижда гредата в своите очи, а сламката в чуждите.

Ум без досещане една пара не струва.

Задача 3.

Лъвът нарича човека „юнак над юнаците“. Определи какви части на речта са тези думи и запиши техните граматични признаци (род, число и др.)

юнак - _____

юнаците - _____

Задача 4.

В книгата на стария вълшебник денят и часът на срещата на приказната фея с царския син са записани по следния начин:

а) Месеца̀т е този, в който всичко ухае на липа и се празнува Денят на детето.

б) Датата НЕ е 12, но се записва със същите цифри.

в) Денят НЕ е нито петък, нито вторник, нито съседните им дни.

г) Часът е като този, в който каляската на Пепеляшка се превръща в тиква.

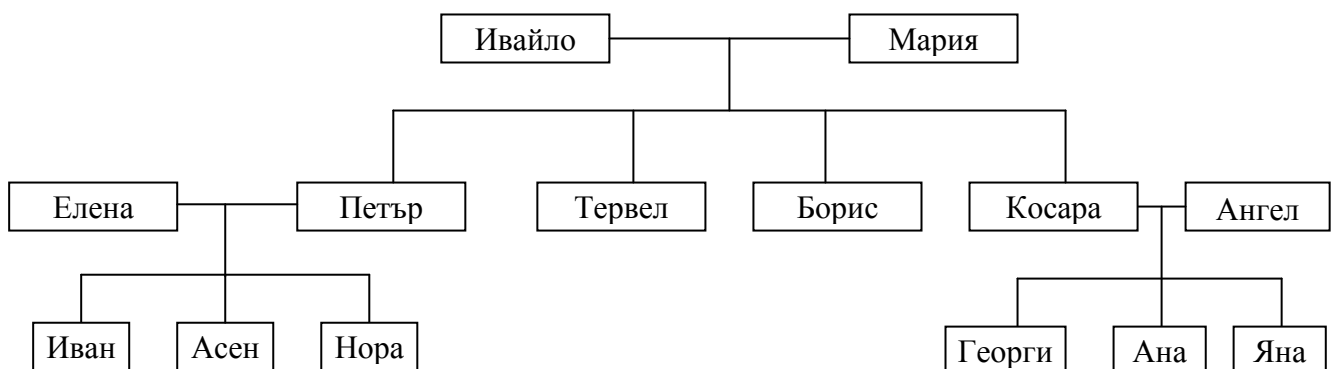

_____ / _____ / _____ / _____
(месеца̀т)   (дата)   (ден)   (час)

Задача 5.

Имало едно време един царски син. Той имал двама братя и една сестра. Неговата съпруга родила момиченце.

А) С помощта на родословното дърво открий и запиши имената на царския син и съпругата му.

_____ и _____

Б) Кои са децата на царския син? Запиши техните имена.

_____

В) Открой роднинските връзки на Иван, Асен и Нора с посочените в изреченията членове на рода и допълни.

Ивайло е техен _____.

Мария е тяхна _____.

Тервел и Борис са техни _____.

Косара е тяхна _____.

Георги, Ана и Яна са техни _____.

Задача 6.

Замъкът на принца има три врати. Паролата за отваряне на всяка от тях е стойността на числения израз:

Първа врата

$423 + 359$

Втора врата

$(784 - 20 : 10) \cdot 0 + 16$

Трета врата

$10\,000 - 2315$

Отбележи с ✓ коя от вратите приказната фея може да отвори най-бързо?

Задача 7.

За ушиване роклята на приказната фея са използвани златни и сребърни мъниста. Сребърните мъниста са 800 броя, а златните - с 200 броя повече от половинката на десетинката им. Колко мъниста всичко са използвани?

А) Подчертай онази част от задачата, която не влияе върху решението ѝ.

Б) Означи с ✓ вярното решение на задачата.

$800 + 200 + (800 : 2) \cdot 10$

$800 + 200 + (800 : 10) \cdot 2$

$800 + 200 + (800 : 10) : 2$

Задача 8.

Приказната фея била облечена в чудно хубава рокля. Открий от какъв плат е ушита с помощта на хода на коня от играта на шах. Той се движи през четири квадратчета под формата на буквата „Г“.

И	П	А	О
Р	К	Р	А
А	Н	П	О
	П	Р	Н

К _ _ _ _ _

Задача 9.

Цветът на роклята на приказната фея е получен от смесването на червен и син цвят. Какъв е цветът на роклята?

_ _ _ _ _

Задача 10.

Ученици получили задача да съставят книжка за природни забележителности на България, като използват различни източници. На първата страница включили следните текстове и изображения:

	1. Най-големият от <u>националните паркове в България</u> ① е и една от най-големите защитени територии в Европа. На територията му са разположени 120 езера, Мусала, който е най-високият връх на Балканския полуостров, както и четири български резервата.
	2. Във втория по големина от трите наши национални парка са разположени девет от <u>българските резервати</u> ②. Той е единственото място на планетата ни, където се срещат 29 вида животни и 10 вида растения. В него има и много исторически и културни забележителности.
	3. Този национален парк през 1983 г. е обявен от ЮНЕСКО за паметник със световно значение. В границите му се включват два резервата. В парка се намира <u>най-старото дърво в България</u> ③ - Байкушевата мура, която е на възраст над 1200 години.

А) Прочети текстовете. Запиши номера на един от подчертаните изрази, който е подходящ за заглавие на книжката.

_____

Б) Разгледай таблицата с правила за посещение на националните паркове в България. Използвай два от знаците в нея и добави правила за тях.

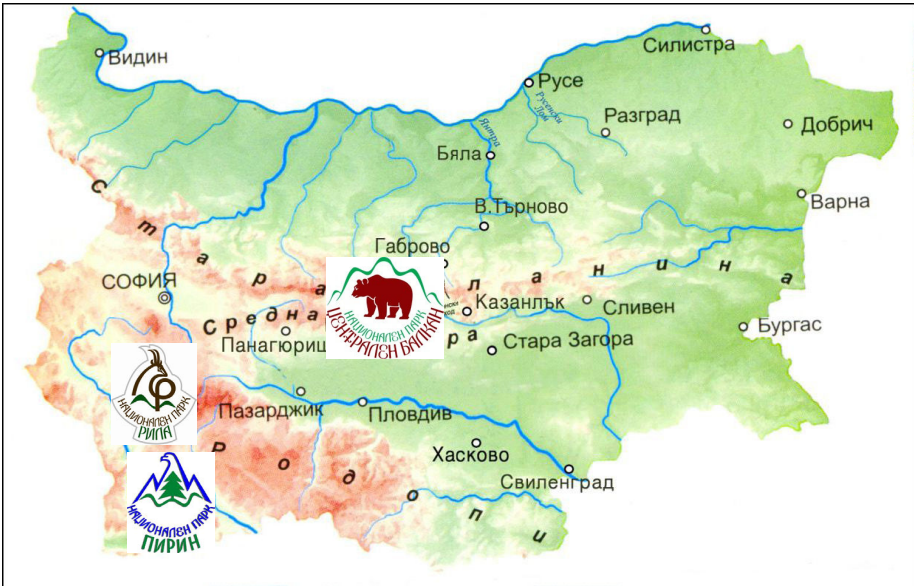

 Таблица: Правила за посещение на националните паркове в България

<p>Образец: Забранява се късането на редки и защитени видове растения.</p>	
<p>1. Забранява се _____ _____ _____</p> <p>Разрешава се _____ _____ _____</p>	
<p>2. Забранява се _____ _____ _____</p> <p>Разрешава се _____ _____ _____</p>	

Задача 11.

С помощта на пътеводител ученици открили информация за най-посещавани туристически обекти в България.

А) Свържи със стрелки обектите с местоположението им на картата.

Земя - пълна с красоти!	
	<p>Рилски манастир</p>
	<p>Музей на открито „Етъра“</p>

Б) Запиши названията на защитените територии, в близост до които се намира всеки един от тези обекти.

Защитена територия 1 _____

Обект _____

Защитена територия 2 _____

Обект _____

Задача 12.

При посещение в библиотека ученици открили стара книга със снимки на паметници от древни цивилизации по нашите земи. На няколко места в книгата била изписана тайната дума ТЕР. За да разгадаеш с какво е свързана тя, изпълни следните условия:

А) Под всяка от снимките запиши името на цивилизацията, с която е свързано изображението.

Римският театър в Пловдив

_____

Останки от църква в град Несебър, основан от елините

_____

Тракийска гробница – Казанлък – паметник в списъка на ЮНЕСКО

_____

Предмети, намерени на дъното на Черно море, пренасяни от елински кораб

_____

Църквата „Св. София“ в гр. София, издигната от римляните

_____

Б) На всяка снимка постави номер според последователността на цивилизациите по нашите земи.

В) Огради първите букви от названията на подредените в последователност цивилизации и запиши резултата.

_____